ЗІ СВЯТОМ ВЕСНИ, ЛЮБІ ЖІНКИ ХНАДУ!

АВТОДОРОЖНИК

Газета колективу Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти

№ 3 (1710)
7 березня 2023 р., вівторок

❍ *ВІТАЄМО*

Краса жінки не в одязі, фігурі чи зачісці. Вона – в блиску очей, адже очі – ворота в серце, де живе кохання.
Одрі Хепберн

ЛЮБІ НАШІ СУЧАСНИЦІ, ШАНОВНІ ЖІНКИ!

Щиросердно вітаю усіх Вас з найкрасивішим і найсвітлішим весняним святом – Міжнародним жіночим днем!

Природа наділила Вас незрівнянною красою й невичерпною енергією, душевною ніжністю й беззавітною відданістю, життєвою мудрістю і дивовижним терпінням.

Сьогодні усі Ви – наші талановиті науковиці, викладачки і співробітниці, свій досвід і вміння присвячуєте благородній справі виховання молоді, надаючи здобувачам вищої освіти професійні знання, які вони успішно реалізовують в автотранспортній галузі і дорожньому будівництві.

Життєвий шлях кожної з Вас – це взірець відданості справі усіх поколінь нашої alma mater, великої любові до студентів та їхньої долі.

Ви щодня й щомиті надихаєте нас, чоловіків, на добрі справи у нашому прагненні до прекрасного і до високих творчих звершень. Бажаю, щоб не лише цей святковий день, а кожен день року був сповнений світлом здійснених мрій і щасливої долі, творчих злетів і віри у мирне майбутнє нашої країни.

Ви майстерно зберігаєте сімейне вогнище, виховуєте дітей і досягаєте успіхів у професійній і громадській діяльності, залишаючись завжди молодими й чарівними.

Саме завдяки Вашій ніжності, жіночності та вмінню знаходити компроміси наші сім'ї міцні і саме від Вас залежить добробут і затишок у наших родинах.

Дуже вірю в те, що ці перші весняні дні стануть для кожної з Вас провісником так очікуваного усіма нами миру для нашої країни, щастя і добра для кожної родини.

Низький уклін за Ваш неоціненний внесок у процвітання і розвиток ХНАДУ!

Сьогодні особливі мої привітання нашим студенткам.

Шановні здобувачки вищої освіти!

У ці передсвяткові весняні дні хочу, щоб фортуна була до Вас щедрою, кожен день приносив лише задоволення і радість, а майбутнє відкривало перед Вами нові обрії і перспективи.

Нехай цей святковий день дарує Вам різнобарв'я весняних квітів і тепло сонячних променів!

Неземного кохання Вам і природної краси, відмінних успіхів у навчанні і великого особистого щастя!

Бажаю усім Вам, шановні наші сучасниці, весняних усмішок і чудового святкового настрою, сімейного щастя і добробуту!

Нехай кожен новий день буде безхмарним і мирним!

Нехай увесь рік з Вами буде відчуття весни – світлої, прекрасної і переможної!

Нехай у ваших родинах панують лише любов і злагода!

Будьте завжди коханими і такими ж привабливими!

Зі святом весни Вас, розквіту і відродження природи!

З повагою і вдячністю,
ректор ХНАДУ
Віктор Богомолов

ОДА УКРАЇНСЬКІЙ ЖІНЦІ

Найкраща в світі жінка – українка!
Вона, немов калини білий цвіт.
Чи з міста, чи з далекої глибинки
Талантами чарує й полонить.

Краса її магічна і глибинна,
Достойна пензля визнаних митців.
Душа відкрита, щира і гостинна,
А розум гідний славних мудреців.

Вона слабка і сильна одночасно,
Дочка безстрашних, вільних козаків!
У простоті велична і прекрасна,
Славетна матір доблесних синів.

В її очах – упевненість і гідність,
А в серці – віра, вірність і любов.
Її жіночність, відданість і ніжність
Заполоняють погляд знов і знов.

Найкраща в світі жінка – українка!
Вона, немов калини білий цвіт.
Немовби фея й водночас чаклунка,
Немов квітковий, ніжний оксамит.

Л. Маковей (Л. Сахмак)

ЖІНКА

Дивна її влада випала,
Спробуй збагнути тільки,
Поки що, в певних випадках,
Сильна над нами жінка.

Ми ж бо над нею пануємо,
Так від народження, здавна,
Але чомусь ігноруємо
Те, що вона рівноправна.

В буднях, багатих стресами,
Очі її печальні…
Жінка, якщо по-чесному,
Явище надзвичайне.

Тут зрозуміло кожному
Без філософських суджень,
В Слові читаємо Божому:
«Жінка – то тіло мужа…».

Інколи щось не ладиться,
Болем хтось душу ранить,
Жінка – вона порадниця,
Першою в поміч стане.

Наче голубка-горлиця,
Буде тужити з нами,
Тихо за нас помолиться,
Змиє журбу сльозами.

Все ж таки ми не ангели,
Що там гріха таїти…
Гляне очима спраглими –
Вибачить, наче дітям.

Ще й обдарує ласкою,
Ніжністю незбагненною,
Мудрою і прекрасною
Бачим її щоденно.

Учить вона, виховує,
Не зрозуміло тільки:
Скільки іще приховано
Сили в цієї жінки.

Сергій Рачинець

❍ *ПАМ'ЯТІ ГЕРОЇВ НЕБЕСНОЇ СОТНІ*

ЛИЦАРІ СВОБОДИ

Двадцятого лютого уся прогресивна спільнота нашої держави вшановувала Героїв Небесної Сотні, які поклали свої життя за гідність і свободу України на столичному Майдані Незалежності.

День пам'яті Лицарів Свободи в Україні відзначається щорічно згідно з Указом Президента України Петра Порошенка від 11 лютого 2015 р. «Про вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні».

Саме в ці дні, дев'ять років тому, під час Революції Гідності протистояння між українським народом і тодішнім режимом сягнуло свого піку. Двадцятого лютого 2014 р. загинуло найбільше активістів Майдану. Наступного дня офіційна влада України юридично визнала жертвами загиблих мітингувальників Майдану. Цього ж дня на Майдані відбулося прощання із загиблими повстанцями, яких у промовах назвали «Небесною сотнею», а під час прощання із загиблими лунала жалобна пісня «Плине кача...», що стала українським народним реквіємом.

Революція Гідності має свій складний комплекс причин, через які сотні тисяч людей вийшли на Майдан Незалежності у столиці нашої країни – місті Києві. У листопаді 2013 р. президент В. Янукович не поставив свій підпис під договором про євроінтеграцію України з ЄС, що стало лише приводом до початку активних дій на Майдані. Українці були обурені таким актом Януковича, що перекреслював їхні надії та прагнення до європейської інтеграції, демократичних загальнолюдських цінностей. Гостро постали проблеми боротьби з корупцією в Україні, зловживання владою вищого керівництва країни. Україна стала перед вибором: або євроінтеграція, або євразійський союз. Частина українського бізнесу та олігархів теж була поділена залежно від цього вибору. Особливо це стосувалося ринку енергоносіїв, металургії, машинобудування, хімічної та інших галузей промисловості. Крім того, Україна має важливе геополітичне розташування між Європейським Союзом та російською федерацією, саме тому наша країна стала вододілом у складних відносинах між ними. Отже, Революція Гідності мала свій складний комплекс соціально-економічних та політичних причин.

Сумний список Небесної Сотні відкрився 22 січня 2014 р., коли від вогнепальних поранень під час сутичок у центрі столиці загинули активісти Майдану Сергій Нігоян та Михайло Жизневський. Того ж дня в лісі під Києвом було знайдено тіло зі слідами тортур активіста Юрія Вербицького. До 18 лютого 2014 р. вже налічувалося 9 загиблих. З 18 до 20 лютого на Майдані загинуло найбільше людей – 78 осіб, після 20 лютого – ще 20. Окрім українців, жертвами режиму Януковича стали білоруси, вірмени та грузини. Всі вони увійшли до меморіалу борців за українську Незалежність – до Небесної Сотні.

Сучасне українське суспільство занадто політично поляризоване і вимагає від влади більш ефективних реформ на шляху до євроінтеграції, ефективної боротьби з корупцією, демократизації суспільного життя, підвищення добробуту населення. Саме такі вимоги лунали під час Революції Гідності.

Але вирішити ці проблеми і провести необхідні реформи соціально-економічного та політичного плану, на жаль, нам дотепер не вдалося…

Двадцять четвертого лютого 2022 р. почалася відкрита, неприхована агресивна війна росії в Україні. З цього дня розпочалася героїчна боротьба усього українського народу проти росії. На допомогу Збройним Силам України постало майже все суспільство. Розгорнувся широкий рух добровольців територіальної оборони і волонтерів, медичних установ і комунальних закладів, різних організацій та інституцій задля підтримки і допомоги нашим воїнам.

Чимало зусиль для якнайшвидшої Перемоги докладає і наш університет, а також дружний колектив кафедри українознавства, який допомагає нашим студентам-воїнам, забезпечивши їх нещодавно засобами обігріву.

Наразі на допомогу Україні піднявся увесь цивілізований світ: країни Євросоюзу, Велика Британія, США, Канада, Австралія та багато інших. Військовий блок НАТО докладає чимало зусиль для забезпечення ЗСУ сучасними видами озброєнь. На черзі поставка танків та літаків. Отже, робиться все необхідне для забезпечення майбутньої Великої Перемоги України над російським агресором.

Ста чотирьом Героям Небесної Сотні Президент України Петро Порошенко посмертно присвоїв звання Героїв України, а троє іноземців – громадянин Білорусі Михайло Жизневський, Грузії – Зураб Хурція і Давид Кіпіані, посмертно нагороджені орденами Героїв Небесної Сотні.

Україна заплатила надто високу ціну за звільнення від диктатури і свій цивілізаційний вибір – бути частиною Європи. Але це був лише початок Великої боротьби України за своє право бути вільною.

Віктор Золотарьов,
доц. каф. українознавства

❍ *ТРІУМФ*

ВІВАТ ПЕРЕМОЖЦЯМ!

Упродовж лютого у м. Дубай (Об'єднані Арабські Емірати) проходив І Міжнародний науковий чемпіонат Європи, Азії та Африки.

Цей престижний науковий захід, започаткований за ініціативи Міжнародного історико-біографічного інституту (Дубай – Нью-Йорк – Рим – Бургас – Єрусалим – Пекін), відбувся за фінансової підтримки Об'єднаних Арабських Еміратів, США, Італії, Болгарії, Ізраїлю та Китаю.

За даними, наданими оргкомітетом чемпіонату, 1027 учасників із 59 країн світу змагалися у 36 галузях науки в особистому та командному заліках.

Учасник або команда представляли наукову роботу, що оцінювалася суддями-експертами за бальною системою. Варто зазначити, що до складу журі цього престижного міжнародного заходу входили всесвітньо відомі науковці, зокрема й лауреати Нобелівської премії. Критеріями оцінки поданих робіт були наукова значимість і новизна, а також достовірність отриманих результатів.

За допомогою технології GLOBES із застосуванням штучного інтелекту було вирахувано результати та оголошено переможців наукового чемпіонату. Заслужені нагороди отримали 216 науковців (по 3 переможці в особистому та командному заліках у 36 галузях науки), а 811 дослідників отримали сертифікати учасників.

Колектив ХНАДУ пишається тим, що серед 216 переможців першого наукового чемпіонату і чотири викладачі факультету управління та бізнесу. Нам дуже приємно, що доцент кафедри менеджменту, к. екон. н., доц. Н.А. Бочарова стала срібним призером наукового чемпіонату з галузі знань «Менеджмент» в особистому заліку. Маємо ми досягнення і у командному заліку, адже команда ХНАДУ у складі проректора з наукової роботи, професора кафедри економіки і підприємництва, д. екон. н., проф. І.А. Дмитрієва, деканеси факультету управління та бізнесу, професорки кафедри економіки і підприємництва, д. екон. н., проф. І.Ю. Шевченко, а також завідувачки кафедри економіки і підприємництва, д. екон. н., проф. О.І. Дмитрієвої стала бронзовим призером з галузі знань «Економіка».

За кількістю призових місць, здобутих науковцями у І Міжнародному науковому чемпіонаті Європи, Азії та Африки, наша країна посіла 11-те місце. А топ-10 країн світу за кількістю переможців склали: перше місце – Великобританія, друге – Китай, третє – Об'єднані Арабські Емірати, четверте – Німеччина, п'яте – Катар, шосте – Італія, сьоме – Франція, восьме – Індія, дев'яте – Сінгапур і десяте місце посіла Південно-Африканська Республіка.

Факультет управління та бізнесу і наш університет пишаються призерами І Міжнародного наукового чемпіонату Європи, Азії та Африки – доц. Надією Бочаровою і професорами Іллею Дмитрієвим, Інною Шевченко та Оксаною Дмитрієвою.

Ваш гідний результат на такому престижному науковому чемпіонаті – це підвищення авторитету не лише нашого ЗВО, але й вітчизняної науки у світовому науковому просторі!

Бажаємо Вам безмежного натхнення та наснаги у реалізації амбітних планів і подальших наукових звершень!

Валентина Нестеренко,
заст. декана ФУБ
з наукової роботи, доц.

ТРАДИЦІЙНЕ ЛІДЕРСТВО ФУБ

За усталеною традицією кожен новий рік завжди розпочинається підсумками року попереднього. Ось і на початку 2023 р. було підбито підсумки наукової та навчально-методичної роботи і складено рейтинги факультетів за цими двома стратегічно важливими напрямами діяльності університету.

Цьогоріч за підсумками наукової роботи факультети отримали такі рейтингові показники: перше місце посів ФУБ (59,19 балів), 2-ге – АФ (32,86 балів), 3-тє – ФПІГ (28,68 балів), 4-те – МФ (23,91 балів), 5-те – ДБФ (19,83 балів) і 6-те місце дісталося ФТС (17,67 балів).

Результати навчально-методичної роботи університету стали підставою для відповідного ранжування факультетів, за яким перше місце знову виборов ФУБ (36,16 балів), 2-ге – ФПІГ (34,95 балів), 3-тє – ДБФ (21,34 балів), 4-те – МФ (19,61 балів), 5-те – ФТС (12,71 балів) і 6-те місце – АФ (7,43 балів).

За результатами співставлення обох показників отримано підсумковий рейтинг факультетів за 2022 рік, за яким перше місце закономірно здобув ФУБ (k=1), 2-ге – ФПІГ (k=0,73), 3-тє – ДБФ (k=0,48), 4-те – МФ (k=0,47), 5-те – АФ (k=0,42) і 6-те місце – ФТС (k=0,33).

Таким чином, цьогоріч ФУБ вкотре втримав своє традиційне лідерство в університеті з наукової та навчально-методичної роботи.

Щиросердно дякую колективові ФУБ за плідну працю! Бажаю всім міцного здоров'я, мирного неба та якнайшвидшої Перемоги, а також безмежного професійного натхнення і подальших звершень!

Інна Шевченко,
деканеса ФУБ, проф.

Примітка. Починаючи з 2014 р. факультет управління та бізнесу не поступається першим місцем з наукової та навчально-методичної роботи серед факультетів нашого університету. Місце ФУБ у рейтингу факультетів ХНАДУ відповідає «1», зображеній на логотипі факультету.

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

ЗУСТРІЧІ З ЄВРОПЕЙСЬКИМИ ПАРТНЕРАМИ

Кафедра менеджменту нашого університету активно розвиває міжнародну діяльність і проявляє зацікавленість у розробці та впровадженні міжнародних проєктів. Налагодження міжнародних зв'язків є одним із найважливіших напрямів розвитку не лише кафедри, але й університету в цілому, особливо в умовах інтеграції України у європейський освітній простір.

Упродовж навчального року колектив нашої кафедри провів плідну роботу з пошуку міжнародних партнерів і розвитку подальшої співпраці з ними.

Викладачі кафедри розробили пропозицію щодо удосконалення магістерської програми підготовки менеджерів (ESG-трансформація логістичного менеджменту в парадигмі цифровізації), спрямованої на поліпшення логістичних компетенцій фахівців та налагодження логістичних шляхів у межах Транскаспійського міжнародного транспортного коридору (ТМТМ або Middle Corridor) через стійкий логістичний менеджмент на базі цифровізації реалізованих процесів. Метою проєкту є допомогти університетам України, Азербайджану, Казахстану і Грузії та стати центрами розвитку досліджень сталого логістичного менеджменту для прискорення інтеграції в глобальний ринок транспортно-логістичних послуг і відповідати вимогам сталого розвитку шляхом опанування найкращих європейських практик у сфері зеленої логістики та діджиталізації її процесів.

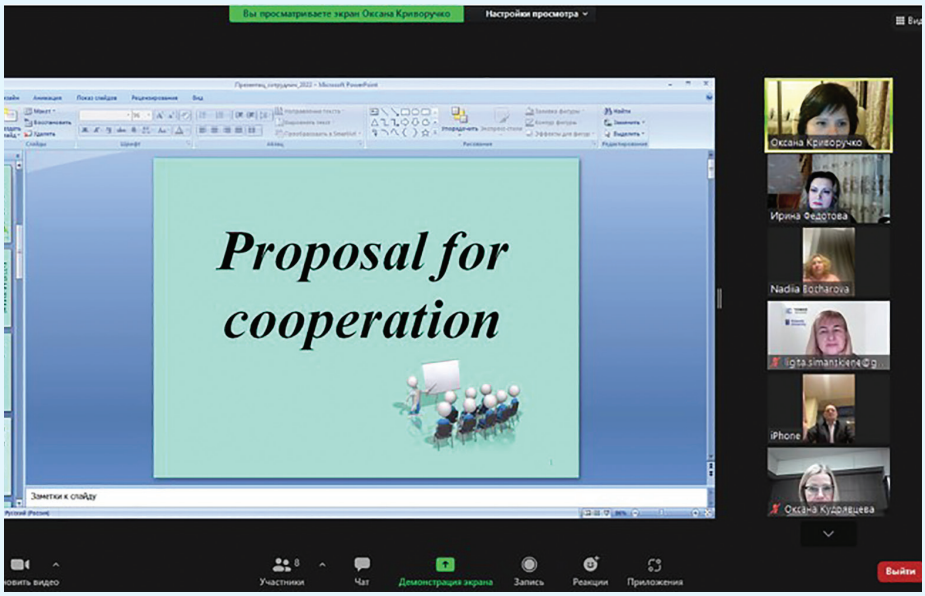
Основними завданнями цього проєкту є:

– вивчити досвід ЄС у науково-практичній діяльності з управління логістикою з позиції сталого розвитку, а також діджиталізації її процесів;

– розробити магістерську програму в галузі менеджменту, метою якої є підготовка висококваліфікованих фахівців у сфері зеленого логістичного менеджменту шляхом формування компетентностей для формування та реалізації новітніх інструментів для сталого розвитку підприємств транспортно-логістичного сектора;

– провести підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу ЗВО-партнерів щодо застосування сучасних методів викладання та навчання у сфері бізнес-менеджменту та зеленої логістики, цифрового формату викладання у віртуальному середовищі, створення інтерактивних посібників, курсів тощо;

– поширити досвід впровадження проєкту у ЗВО-партнерах та підприємствах транспортної галузі з метою популяризації сталого розвитку бізнесу.

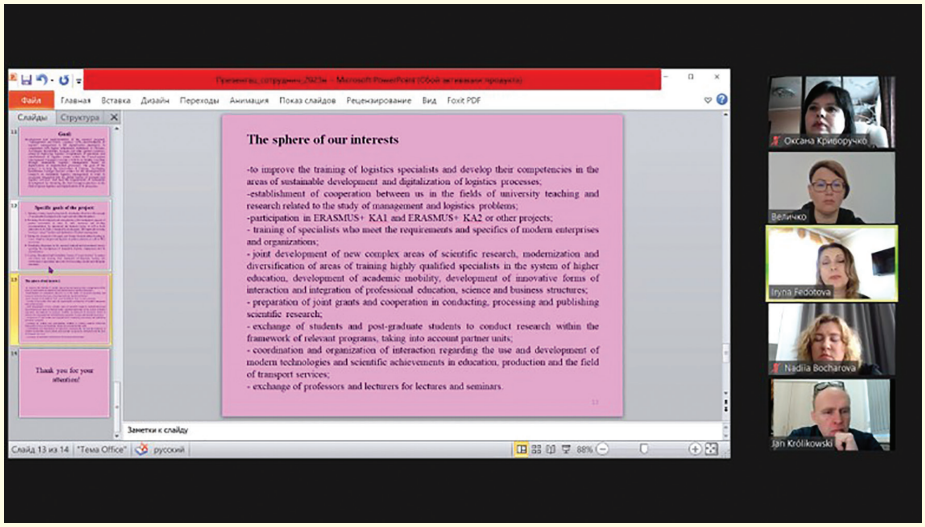

Ця пропозиція була надіслана у закордонні заклади освіти і зацікавлені виші та установи в її реалізації відгукнулися для обговорення і налагодження співпраці.

Упродовж січня було проведено п'ять онлайн-зустрічей з представниками університетів різних країн Європи.

Так, 11 січня відбулася онлайн-зустріч з представниками Клайпедського університету (Литва) – завідувачкою кафедри менеджменту проф. Ліґітою Шиманскене та викладачами цієї кафедри. Під час зустрічі було обговорено освітні програми з менеджменту, можливість спільної участі у програмі Erasmus+ та перспективи подальшої співпраці. Представники Клайпедського університету розповіли про власну специфіку підготовки бакалаврів та магістрів за освітньою програмою «Бізнес менеджмент», що викладається в університеті, про її структуру та особливості формування. Вони зазначили, що цілі та результати навчання програми узгоджені зі стандартами управління, розробленими Дипломованим інститутом менеджменту Великобританії (Chartered Management Institute). Зі свого боку, викладачі кафедри менеджменту ХНАДУ ознайомили міжнародних партнерів з освітніми програмами підготовки бакалавра та магістра («Менеджмент організацій і логістика», «Менеджмент організацій та адміністрування» і «Логістичний менеджмент»), а також обговорили підготовку нової освітньої програми підготовки магістрів «Менеджмент організацій і логістичне адміністрування».

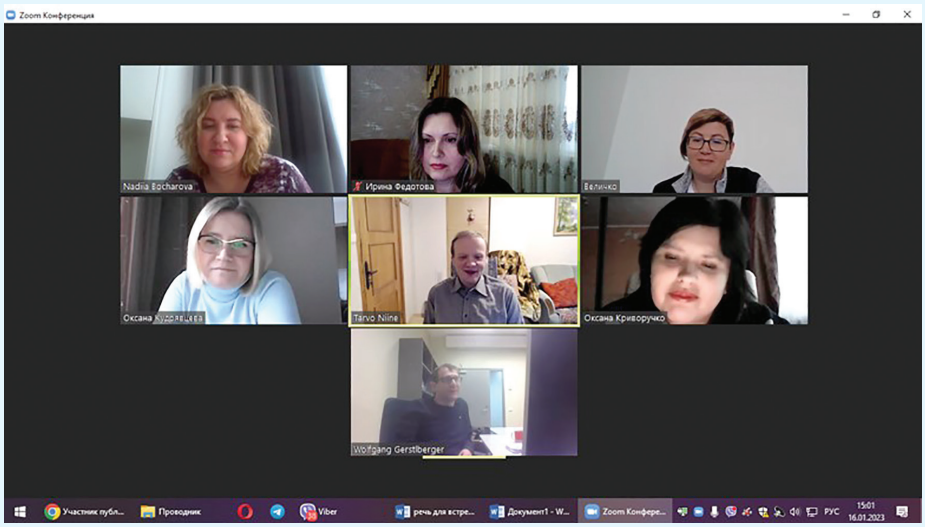
Закінчення на с. 5

❍ *МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ*

ЗУСТРІЧІ З ЄВРОПЕЙСЬКИМИ ПАРТНЕРАМИ

Закінчення. Початок на с. 4

Наші міжнародні партнери запропонували посилити складову сталого розвитку в освітніх програмах. Крім того, були обговорені напрями співпраці щодо можливої студентської мобільності, стажування викладачів, участі у програмі Erasmus+ та інші складові співробітництва в освітній і науковій царині.

Тринадцятого січня була проведена зустріч з представниками Інституту бізнес-логістики та загального менеджменту Гамбургського технологічного університету (Німеччина). Колектив нашої кафедри висловлює подяку проф. д-р Торстену Блекеру та його асистентці пані Олені Солтман за проявлену цікавість до нашої ідеї щодо проєкту Erasmus+ KA2 «ESG-transformation of logistics management in the digitalization paradigm», а також за конструктивне її обговорення і цікаві пропозиції. Крім того, з німецькими колегами було обговорено наявні освітні програми кафедри менеджменту, розглянуто їх основні компоненти та запропоновано можливі напрями їх удосконалення у рамках майбутнього проєкту.

Дев'ятнадцятого січня представники нашої кафедри зустрілися з представницею Вищої школи менеджменту та інформаційних систем Університету прикладних наук (ISMA) (Латвія) пані Діаною Змічеревською, яка є керівником проєктного відділу та доцентом кафедри економіки. Під час цієї зустрічі ми представили власні освітні програми спеціальності 073 «Менеджмент» та обговорили з пані Діаною можливі напрями співробітництва, мобільності студентів і викладачів, розробку спільних проєктів для Erasmus+ KA1 та KA2, а також підписання угоди про співробітництво. Крім того, було обговорено удосконалення освітніх програм рівнів підготовки бакалавра та магістра за спеціальністю 073 «Менеджмент», а представницею Вищої школи менеджменту та інформаційних систем було запропоновано напрями поліпшення цих програм і можливість проходження стажування та підвищення кваліфікації викладачів в ISMA (Латвія).

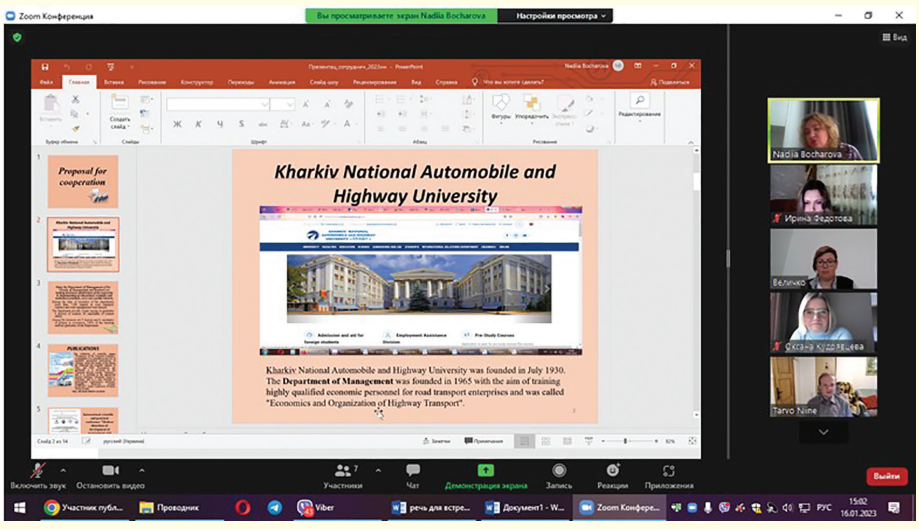
Двадцять четвертого січня ми провели зустріч з представниками департаменту бізнес-адміністрування Талліннського технічного університету (Естонія). Від факультету бізнес-адміністрування цього університету були присутні доцент кафедри управління стійким ланцюгом створення вартості, директор програми (Бізнес) деканату Школи бізнесу та управління доц. Тарво Ніїне, а також керівник кафедри управління стійким ланцюгом створення вартості доц. Вольфганг Герстльбергер. Під час зустрічі було обговорено освітні програми молодшого бакалавра, бакалавра та магістра спеціальності 073 «Менеджмент», а також можливі напрями наукової та освітньої співпраці університетів. Було визначено необхідність розвитку підготовки менеджерів-логістів відповідно до європейських стандартів, а також погоджено проведення спільної роботи щодо підготовки програми Erasmus+ KA2, обговорено можливість проведення спільних наукових досліджень у сфері логістики та ін.

Тридцять першого січня було організовано онлайн-зустріч із представниками факультету організації та менеджменту Лодзинського технологічного університету (Польща) – співробітниками Інституту менеджменту д-ром інж., доц. Яном Кролівським та д-ром Олександрою Янушкевич. З польськими колегами ми також обговорили питання удосконалення освітніх програм за спеціальністю «Менеджмент» і визначили напрями їх поліпшення з точки зору розвитку діджиталізації при викладанні дисциплін. Окреслено сфери подальшої співпраці у науковій та освітній діяльності, а також спільну участь у розробці проєкту Erasmus+.

Від ХНАДУ активну участь в організації та проведенні цих зустрічей взяли завідувачка кафедри менеджменту, проф. О.М. Криворучко, проф. І.В. Федотова, доц. Н.А. Бочарова, доц. О.В. Кудрявцева та асист. Я.І. Величко.

Кафедра менеджменту висловлює щиру подяку своїм колегам – представникам університетів-партнерів за зацікавленість у співпраці, грунтовне обговорення освітніх програм та змістовні пропозиції!

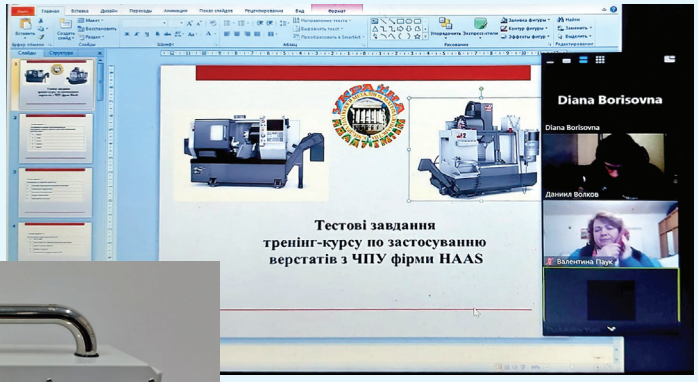
Оксана Кудрявцева,
доц. каф. менеджменту

❍ *ТРЕНІНГИ*

ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ

Тестові завдання тренінг-курсу по застосуванню верстатів з ЧПУ фірми HAAS

На початку лютого за підтримки Департаменту науки та освіти Харківської обласної державної (військової) адміністрації на базі навчально-тренінгового центру «ХНАДУ-HAAS» нашого університету відбувся регіональний тренінг для здобувачів професійної освіти, педагогічних працівників закладів передвищої і вищої профільної освіти за спрямуванням «Набуття професійних компетентностей щодо розробки керуючих програм для верстатів фірми HAAS (USA)».

Прогрес машинобудівних технологій пов'язаний перш за все з упровадженням засобів комп'ютеризації та нових матеріалів. На кафедрі технології металів і матеріалознавства ім. О.М. Петриченка це вдало поєдналося у навчально-тренінговому центрі «ХНАДУ-HAAS», що успішно діє упродовж семи років. «Заняття в Центрі HAAS» – така позначка стала звичною в розкладі студентських груп бакалаврської та магістерської підготовки автомобільного і механічного факультетів з багатьох дисциплін технологічного напряму.

Для успішного застосування верстатів із ЧПУ, як і широкого кола технологічного обладнання з комп'ютерним управлінням, необхідно мати досвід використання власноруч підготовлених керуючих програм.

Це дає впевненість у набутих знаннях, додаючи імпульс прагненню нинішніх здобувачів освіти до вдосконалення. Тож цілком логічно, що інтерес до програмованої обробки нині дійсно підвищується, адже відбувається не просто програмування руху інструмента за геометричними траєкторіями, а все ускладнюється напруженими контактними процесами взаємодії інструментальних і конструкційних матеріалів. Закономірно, що найбільші успіхи мають фахівці програмованої обробки з відмінною підготовкою у галузі матеріалознавства.

У навчально-тренінговому центрі «ХНАДУ-HAAS» є можливість постійно оновлювати верстати. Це дає змогу нашим викладачам і здобувачам вищої освіти бути в центрі інноваційних проєктів одного з лідерів світового верстатобудування, відслідковувати появу нових опцій, верстатних конструкцій та програмних розробок. Зокрема, наразі з'явилася новітня розробка – сенсорний екран блока управління верстатом з можливістю редагування та введення операторів дотиком. Але виникають сумніви, адже про безпеку роботи на такому сучасному верстаті не варто забувати. На це питання, як і на багато інших, котрі потребують наочного пересвідчення, відповідь можна отримати тільки в нашому навчально-тренінговому центрі, що наразі єдиний у Харкові.

Дотепер, на жаль, в інших харківських технічних університетах, закладах професійної та професійно-технічної освіти такої можливості немає. Тож у рамках співпраці ХНАДУ та Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Харківській області у січні – лютому було проведено тренінг за спрямуванням «Набуття професійних компетентностей щодо розробки керуючих програм для верстатів фірми HAAS (USA)».

У заході взяли участь здобувачі вищої освіти як нашого університету, так і Харківського машинобудівного коледжу, а також здобувачі професійної освіти та педагогічні працівники ДНЗ «Харківське вище професійне училище № 6» і ДНЗ «Харківський регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіатехнологій та машинобудування».

Тренінг проводився упродовж п'яти днів і включав як аудиторні, так і online-заняття на ZOOM-платформі. Учасникам було запропоновано систему вправ, підготовлених викладачами кафедри технології металів і матеріалознавства під керівництвом проф. Ю.В. Дудукалова, спрямованих на розвиток здібностей здобувачів вищої освіти і набуття ними професійних знань, умінь та навичок.

Важливим питанням під час підготовки програмованої обробки є вибір інструментального оснащення. Так, у лабораторії процесів різання кафедри ТМіМ багато уваги приділили застосуванню інструментів модульної конструкції виробництва фірм Kuosera, SARTORIUS Werkzeuge і Sandvik Coromant для фрезерних і токарних верстатів HAAS, які надав співробітник фірми АБПЛАНАЛІП Україна І. Пастушко. Учасникам сподобалися також творчі завдання з підготовки керуючих програм та особливо конкурентним і захоплюючим був етап їх візуалізації на повнофункціональних симуляторах HAAS.

На завершальному етапі тренінгу, що відбувся 9 лютого на ZOOM-платформі, учасникам запропонували цікаві індивідуальні завдання. Крім тестових випробувань з теоретичних положень, у них була можливість проявити творчі здібності та вміння для виконання практичного завдання. За обмежений час їм потрібно було скласти програми керування обробкою за робочими кресленнями на вертикально-фрезерному верстаті HAAS VF для корпусної деталі з габаритними розмірами 100×100×20 мм. Підготовлені програми для обробки плоских поверхонь, фасонних заглиблень і складної форми отворів учасники тренінгу мали можливість перевірити за допомогою повнофункціональних симуляторів та продемонструвати навички управління верстатами фірми HAAS.

Усі учасники чудово впоралися із завданням та отримали особисті сертифікати про успішне закінчення тренінгу. Як зазначила викладач ХВПУ № 6 В.В. Паук, безумовною перевагою тренінгового навчання стала групова взаємодія учасників, їхні міжособистісні комунікації, обмін досвідом та емоціями. На нашу думку, саме під час таких заходів з професійної майстерності і відбувається не лише їхнє особистісне становлення як майбутніх фахівців галузі, але й формування загальних і фахових компетентностей.

Колектив кафедри висловлює щиру подяку завідувачці лабораторії професійної підготовки Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Харківській області З.О. Назарець, педагогічним колективам Харківського машинобудівного коледжу, Центру професійно-технічної освіти № 1, ДНЗ «Харківське вище професійне училище № 6», ДНЗ «Харківський регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіатехнологій і машинобудування» за допомогу в організації та проведенні цього вкрай важливого заходу з професійної майстерності.

Усім учасникам цьогорічного тренінгу бажаємо гідних здобутків у їхньому майбутньому професійному житті.

Нехай збуваються всі ваші мрії та здійсняться найамбітніші плани!

Д.Б. Глушкова,
зав. каф. ТМіМ, проф.

❍ *ВИХОВНА РОБОТА*

ВСЕБІЧНА ПІДТРИМКА

Заступники деканів з виховної роботи відіграють значну роль не лише у виховному процесі, але й, власне, у розвитку факультетів. Викладачі, які обіймають ці посади, відповідають за громадську діяльність студентів, виховуючи у них патріотизм до свого університету, міста і своєї країни; проведення на належному рівні усіх виховних і культурно-мистецьких заходів, усвідомлюючи велику відповідальність, яка на них покладена.

Спілкуючись із заступниками/помічниками деканів з виховної роботи усіх факультетів ХНАДУ впродовж останніх років, вкотре переконуєшся, що наші здобувачі вищої освіти у надійних руках.

Тішить той факт, що, незважаючи на кровопролитну війну, яка триває більше року, діяльність заступників деканів спрямована перш за все на об'єднання колективів факультетів у організації виховної роботи в режимі онлайн, своєчасне інформування студентів про зміни у навчальному процесі та інших актуальних питаннях, у яких беруть участь також дистанційно і наші здобувачі вищої освіти, сприяючи підвищенню успішності на факультетах.

Заступники деканів останнім часом активно спілкуються з членами студентського самоврядування і старостами, проводячи онлайн-старостати та онлайн-зустрічі, де вирішуються усі нагальні питання, у тому числі й щодо належної організації навчального процесу.

Під час воєнного стану підтримка заступників деканів потрібна студентам як ніколи раніше, адже питань у них виникає дійсно багато.

Заступники деканів у тісному контакті з кураторами груп, наскільки це технічно можливо через часті відключення електроенергії та інтернету, прагнуть оперативно вирішувати усі організаційні питання.

У ці надважкі часи наші заступники деканів і куратори прищеплюють студентам любов до традицій і надбань колективу ХНАДУ, духовних і культурних цінностей, що власне і є головним у їхній повсякденній роботі.

Яскравим підтвердженням зазначеного є активна участь наших студентів у різних науково-освітніх заходах, спортивних змаганнях і творчих конкурсах, де вони традиційно здобувають цілковиту перемогу. Усі ці напрями роботи організаційно координують відповідно заступники деканів з наукової, навчальної та з виховної роботи.

У тісній співпраці усі разом наші заступники/помічники деканів роблять надважливу справу, не лише залучаючи студентів до активної науково-дослідницької та освітньої діяльності, але й належним чином виховуючи у них почуття патріотизму і відданості своїй професії, за що їм велика подяка.

І хоч цей рік воєнного стану в країні вніс суттєві корективи у звичний ритм життя усіх учасників освітнього процесу, зробивши нас згуртованішими, організованішими і сильнішими, – студентські роки завжди були, є й будуть найкращими і найцікавішими.

Наразі наші студенти відчувають всебічну підтримку і турботу помічників деканів, кураторів і викладачів, які роблять усе можливе для того, щоб здобувачі цінували внесок колективу університету в їхнє становлення як фахівців, затребуваних на сучасному ринку праці, а також у їхнє кар'єрне зростання.

Ольга Ожго

❍ *ПРИВІТАННЯ*

Вітаємо ювілярів

(які народилися у лютому)

Валерія Кузьмовича Жданюка – завідувача кафедри будівництва та експлуатації автомобільних доріг ім. О.К. Біруля.

Леоніда Олександровича Рижих – професора кафедри автомобілів ім. А.Б. Гредескула.

Олександра Володимировича Яриж-ка – доцента кафедри будівельних і дорожніх машин ім. А.М. Холодова.

Валентину Юріївну Нестеренко – доцента кафедри економіки і підприємництва.

Ірину Олександрівну Хорошилову – доцента кафедри обліку і оподаткування.

Леоніда Анатолійовича Тимошенка – головного енергетика.

Ганну Андріївну Яковлєву – інженера-програміста 1 категорії обчислювального центру.

Тетяну Вікторівну Согомонову – інженера 1 категорії експлуатаційно-технічного відділу.

Олену Миколаївну Уланову – архіваріуса канцелярії.

Василя Івановича Подгорного – сторожа відділу охорони.

Катерину Семенівну Борову – прибиральницю господарчого відділу.

Наталію Володимирівну Кузнєцову – прибиральницю навчального корпусу механічного факультету.

Бажаємо Вам, шановні ювіляри, козацького здоров'я і нових професійних здобутків, добробуту і успіхів у щоденних справах, великого натхнення і радості буття!

Колектив ХНАДУ

ЗІ СВЯТОМ ВЕСНИ!

ЖІНКА – СВІТОЧ

Еріх Марія Ремарк сказав колись абсолютно геніальну фразу. Саме ця фраза великого генія, який захоплював своїми безсмертними творами не одне покоління європейців, звучить надихаюче і щемливо особливо зараз: «У темні часи добре видно світлих людей».

Дійсно, це вони у буремні дні війни завжди перші: хтось на передовій, у самому пеклі, хтось трохи далі, але невідривно близько, у машині з червоним хрестом, готовий мчати рятувати отого першого, будь-якої миті. Хтось іще далі – в тилу – та кожного дня, кожної години готовий до того ж: допомагати, захищати, а інколи й просто виконувати свою роботу, настільки якісно, щоб ніколи не стало соромно.

Чи знаємо ми таких людей?

Так, і чимало. Просто у непевній буденщині оцього безкінечного лютневого дня, який триває вже рік безперестанку, дня без учора і без завтра, нам інколи й у себе важко зазирнути. Не те що роззирнутися навколо.

Але ці люди поруч. Вони не обрали собі долю – стати світлом у важкі часи, але так якось склалося. З іншого боку, подібні речі – завжди власний, особистий вибір. Це як у Ліни Костенко, безсумнівно, великої жінки, чия Зоря досі сяє нашій землі: «Я вибрала Долю собі сама, І що зі мною не станеться – У мене жодних претензій нема До Долі, моєї обраниці». Чи кожен із нас повторить ці рядки про себе? Може й ні. Та я знаю чудову жінку, яка напевно зможе.

Так уже вийшло: у нелегкий воєнний рік, у час величезних випробувань для нашої Батьківщини і не менших – для нашого університету, доля звела нас на одній стежині (на одному факультеті) із талановитою професоркою, невтомною менеджеркою та й просто чарівною пані Ярославою Сергіївною Левченко. Мабуть, лише декількох телефонних розмов вистачило для того, аби зрозуміти, наскільки вона непересічна й незвичайна людина.

Напевно після успішних вступних кампаній останніх років у нашому університеті вже й не залишилося того, хто не чув би про пані Ярославу, хто не бачив би її усміхнене обличчя, хто не захопився би тією цілеспрямованістю в очах, яку видно одразу при особистій зустрічі. Та, якщо хтось такий неуважний в нашому ХНАДУ все ще є, нагадаю: посада відповідального секретаря приймальної комісії – далеко не перший і точно не єдиний здобуток пані Ярослави. Це і блискуче захищена за кордоном докторська дисертація в галузі «Управління та адміністрування», і професорська посада на кафедрі економіки та підприємництва, а віднедавна вона ще й деканеса факультету підготовки іноземних громадян. Робота цікава, проте сповнена величезних викликів. І хто знає, можливо, це лише початок не менш блискавичної кар'єри у царині міжнародної діяльності нашого університету? Тим більше, що Ярослава Сергіївна чудово обізнана із особливостями європейської освіти. Серед її особистих здобутків (за офіційною інформацією) – захист дисертації на здобуття європейського наукового ступеня доктора соціальних наук з економіки на відкритому засіданні Ради економічних наук Університетів Вітаутаса Великого, Александраса Стульгінського, управління та економіки ISM, Миколаса Ромеріса та Університету Шяуляя у Литовській Республіці; численні закордонні стажування та підвищення кваліфікації у Вільнюсі, Кракові, Любліні, Софії. Певна річ, наразі настав час підкорювати й інші континенти, у т.ч. й у статусі очільниці ФПІГ, де традиційно навчаються слухачі та здобувачі різних рівнів освіти з Африки, Азії, країн Арабського світу і навіть з Південної Америки. А це – безмежжя наукового та освітнього співробітництва дійсно глобального масштабу.

До того ж науковий і викладацький доробок пані Левченко також вражає. Понад дві сотні наукових праць (особистих і у співавторстві) за порівняно короткий проміжок часу. Наукове керівництво здобувачами вищої освіти, результатом якого стало написання десятків статей і тез доповідей. І цілком закономірно – численні відзнаки та грамоти від Міністерства освіти і науки України, районної державної адміністрації, медалі (у т.ч. й закордонні) і навіть Орден імені Михайла Балудянського (Словаччина), який можна отримати лише за особливі заслуги в розвитку науки та освіти, активну роботу у напрямі пропаганди і поширення європейських цінностей, а також розвиток міжнародного співробітництва.

Тому й не дивно, що у ці буремні часи, коли наша Батьківщина хоробро бореться за найвищі європейські цінності – незалежність, гідність і свободу, саме ця дивовижна жінка обрала нелегкий, але такий потрібний шлях: стати Світлом.

І допомагати – кожного дня, за кожної можливості, усім, чим є змога.

Допомагати воїнам, що зараз на передовій, у окопах і бліндажах, наповнених брудною водою, потом і кров'ю, ніжно говорячи про них: «Мої. Наші», «Наші хлопчики». І відправляти туди, де найгарячіше, усе, що нагодує, зігріє й розрадить. А ще – вогонь власного серця – його тепло і світло.

Допомагати простим людям довкола. Їжею та одягом, увагою, небайдужістю та істинною людяністю, якою нині пишаються всі українці та проявляють, на жаль, не всі. Бо є ситуації, повз які не можна проходити, є речі, що безмежно болять навіть тоді, коли фізичних ран на тілі нібито й немає.

Допомагати студентам. Серед жахів перших кривавих днів війни, перших безвинних жертв і перших трагічних місяців, стати родиною юнакам і дівчатам, які лише нещодавно вважали себе цілком самодостатніми й дорослими людьми, але за один день раптом стали переляканими дітьми, потрапивши в пастку війни далеко від рідного дому і від батьків. За один короткий день, а точніше ранок. За один темний зимовий ранок, що розділив наші життя на дві геть нерівномірні частини.

Допомагати, не знаючи втоми.

Допомагати, не покладаючи рук.

Допомагати, стримуючи сльози, та іноді просто забувати їх стримувати.

Зрештою, допомагати, переступивши через власне горе. Проковтнути його, щоб було десь там, біля серця, і не показувати нікому. І навіть якимось незбагненно магічним чином трансформувати це горе… знову у Світло. У посмішку, що вселяє оптимізм; у впевненість, яка передається оточуючим; у здатність вистояти в нинішній час, бо ж він, як відомо, буває перед світанком.

Мусимо вірити і знати: саме так воно й буде!

І навіть тоді, коли темрява відступить, Світло не зникне. Воно просто обійме увесь наш змучений і втомлений часопростір лагідними руками.

Руками таких ось світлих і наполегливих, працьовитих і відкритих людей, як Ярослава Сергіївна Левченко!

Наталя Опришко,
зав. каф. філології
та лінгводидактики

ЗІ СВЯТОМ ВЕСНИ!

Охоплена вогнем моя країна
Не віддала себе на поталу,
Не впала швидко на коліна
І не схилила голову свою.
Пліч-о-пліч доньки і сини,
Малеча шикувалась стрункo:
Всі йшли до захисту її –
Єдиної країни-сонця!
Ляля Шайдур

Двадцять четвертого лютого усі українці прокинулися уже в абсолютно іншій реальності, оповитій війною, що принесла з собою запах пороху, смерті й велику хвилю відчаю і туги на тлі обурення та упевненого супротиву агресорові.

Але минуло зовсім небагато часу як розпач і розгубленість змінилися на стресостійкість, бажання протистояти ворогові у будь-який спосіб, бо горе завітало до кожної родини: до когось – зламаними сім'ями чи каліцтвом, до інших – вкраденим життям у цинкових трунах. Ось так і сформувався фронт – у кожного свій.

ДОБРО І ЧУЙНІСТЬ ВІД ДУШІ

Викладачі України не залишилися осторонь і продовжили ще з більшим натхненням та відданістю працювати на освітянській ниві, занурюючи своїх студентів у вир знань, водночас надаючи їм моральну та психологічну підтримку, мотивуючи їх і підсилюючи стрижень духу протистояння умовам, у яких вони опинилися.

Заступниця декана з виховної роботи факультету транспортних систем Тетяна Василівна Ярмак також поринула у шалений вир воєнних подій. У погляді цієї чарівної, лагідної та уважної до кожного жінки миттєво з'явилося щось особливо сильне, холодне й виважене: це був біль за рідний край, людей близьких і далеких – усіх, хто був поруч і на відстані. Це і був її супротив ворогові, що віддзеркалюється щодня у нелегкій кропіткій праці: щоденному проведенні лекцій і практичних занять, задля чого потрібно приїхати з обстріляної ворогом Олексіївки до гуртожитку і розпочати заняття, підбадьорити своєю щирою посмішкою студентів та колег, які залишилися без даху над головою і змушені були переїхати до гуртожитку. А ще завжди на часі бездоганне виконання нею щоденних обов'язків: підготовка студентів до участі у конференціях, написання та друк статей, організація виховних заходів на факультеті із залученням до загальноуніверситетських подій, робота з батьками у стресовій ситуації – все це її власний, на перший погляд здається зовсім непомітний, подвиг у ці важкі часи. Але й це лише крапля з того, що робить щодня ця жінка-сяйво. Організація гуманітарної допомоги студентам і викладачам, пенсіонерам та одиноким людям, які свого часу працювали у стінах нашого університету, жоден не залишається поза уваги організованого Тетяною Василівною та студентами ФТС волонтерського руху з підтримки жертв війни за участі ГО «Надія – нація», «Юнісей», «Спільна справа».

Ось такі вони – сильні, зав'язті й безмежно віддані своїй країні та людям, наші милі й тендітні жінки!

Щомиті захоплюючись Вашими нескінченними чеснотами, щиро вітаю Вас зі святом весни й любові – Міжнародним жіночим днем!

Зичу миру і міцного здоров'я, шаленого кохання, приємних сюрпризів і Перемоги!

Юрій Бекетов,
декан ФТС

ЗІ СВЯТОМ ВЕСНИ!

ЖІНКА-ВИКЛАДАЧКА, ВОЛОНТЕРКА І ДЕРЖАВНА ДІЯЧКА

З давніх часів жінка виконувала різні ролі у суспільстві – донька і сестра, берегиня домашнього вогнища і традицій, дружина і мати, господиня, колега і подруга… Але з'являються нові виклики, що вимагають від жінок виконання нових функцій – найзатребуваніших державою та суспільством.

Доцентка кафедри економіки і підприємництва, депутатка Харківської районної ради, канд. екон. наук І.М. Кирчата з початком повномасштабного вторгнення рф стала волонтеркою Благодійної організації (БО) Благодійного фонду (БФ) «Майбутнє будуємо разом», основним напрямом діяльності якої є гуманітарна допомога населенню, військовим шпиталям і лікарням Харківщини.

Ірина Миколаївна неодноразово брала участь у наданні гуманітарної допомоги військовим шпиталям і лікарням Харківської області, внутрішньо переміщеним особам, інвалідам і багатодітним сім'ям, зокрема як учасниця благодійних грантів «Гуманітарна підтримка населення Малоданилівської громади Харківської області» та «Тепла ковдра – безпечна зима» для внутрішньо переміщених осіб, що перебувають у клінічному санаторії «Березівські мінеральні води». Не забуває І.М. Кирчата і про рідний університет: за її сприяння доставлена гуманітарна допомога у корпуси на Салтівці та у гуртожиток № 1.

Як досвідчена педагогиня Ірина Миколаївна розуміє, що важливо не лише показувати студентам власний приклад для наслідування, але й залучати молодь до добрих справ. До членства у БО БФ «Майбутнє будуємо разом» Ірина Миколаївна долучила і студентів факультету управління та бізнесу – здобувачів першого року навчання на рівні «молодший бакалавр» зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» Ігоря Благонравова і Романа Снісаренка, а також здобувачів першого року навчання на рівні «бакалавр» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» Сергія Булавіна і Євгена Літвінова.

Волонтерська діяльність І.М. Кирчатої була відзначена Почесною грамотою Харківської районної ради «За громадянську мужність і самовідданість, виявлені під час захисту державного суверенітету і територіальної цілісності України, вірність українському народові, активну участь у волонтерському русі Харківщини та гідну громадянську позицію», а також Подякою Харківської обласної ради «За активну громадянську позицію, волонтерську діяльність в умовах повномасштабної збройної агресії росії проти України, багаторічну сумлінну працю, плідну педагогічну діяльність та з нагоди Дня працівника освіти».

Факультет управління та бізнесу пишається І.М. Кирчатою.

Вельмишановна Ірино Миколаївно!

У цей святковий весняний день бажаємо Вам щастя, добра і великих звершень під мирним українським небом!

Дякуємо Вам за добрі справи і за Ваш вагомий внесок у наближення Перемоги!

Інна Шевченко, деканеса ФУБ, проф.

❍ *ЗІ СВЯТОМ ВЕСНИ!*

ДИВОВИЖНА ЖІНКА

Навчати молодь – значить робити її кращою; освічувати – значить підвищувати її моральність; робити грамотною – значить цивілізувати її.
В. Гюго

Скільки б я не замислювався про сенс життя і про те, навіщо ми з'явилися на цьому світі – все частіше і частіше переконуюсь: головне, мабуть, для кожного з нас – талант жити, перетворюючи життя на захоплююче дійство, і залучати в цей процес інших людей.

Життя – це завжди творчість, і залежно від наших бажань й цілеспрямованості ми можемо збудувати його гармонійно і щасливо.

Напевне, для цього й існує професія викладача – створювати гармонію в суспільстві. Взагалі, для мене слова викладач і оптиміст – синонімічні, особливо, коли мова йде про помічницю декана факультету транспортних систем з профорієнтаційної роботи, доцента кафедри транспортних технологій Тетяну Волкову.

Тетяна Вікторівна належить до найяскравіших і найвідданіших нашому університету жінок, яка бездоганно здійснює координацію цього вкрай важливого напряму роботи.

Серед кола її професійних обов'язків – формування траєкторії вступу на ФТС у випускників закладів загальної середньої освіти, коледжів і ліцеїв, а також вступу здобувачів вищої освіти до магістратури. Працюючи у тісній взаємодії з відділами освіти Слобожанщини щодо підвищення ефективності спільних зусиль з підготовки майбутніх вступників до ХНАДУ, Тетяна Вікторівна завжди акцентує увагу на суттєвих перевагах, які надає ХНАДУ своїм студентам.

Під час численних зустрічей, які зараз проходять в режимі онлайн, Тетяна Вікторівна завжди пояснює нашим майбутнім абітурієнтам, що вибір професії – один з головних життєво важливих кроків, який здійснює сучасна молодь. Вибір свого майбутнього фаху має значення як для самої людини, так і для суспільства, адже це по суті вибір життєвого шляху і вибір подальшої професійної долі. А ще пані Тетяна акцентує увагу молоді на тому, що від їхнього вибору професії до душі великою мірою залежить і задоволення від життя, і їхнє особисте щастя.

Крім профорієнтаційної діяльності, у своєму щільному робочому графіку Тетяна Вікторівна знаходить час і для керівництва студентським науковим гуртком, що постійно діє при кафедрі транспортних технологій.

За активної участі Т.В. Волкової створено мобільний гуманітарний логістичний центр допомоги «ДОБРОТАК» для управління ланцюгами поставок і гуманітарних операцій громадської організації «ДОБРОТАК».

У цій громадській організації вона займається розробкою логістики гуманітарних вантажів, здійснює онлайн-комунікацію з евакуаційними командами, розробляє раціональні маршрути з доставки гуманітарних вантажів до медичних закладів та бомбосховищ, обробляє запити від населення щодо потреб в евакуації тощо.

Будь-яка творча ініціатива на ФТС підтримується як нею самою, так і всіма членами деканату. Тетяна Вікторівна виховує патріотизм до свого факультету та повагу до інших факультетів нашого університету, а також дух суперництва у доброму його розумінні, що спонукає працювати над собою та бути старанними. Адже без зусиль гідного результату ніколи не отримаєш. Тетяна Вікторівна належним чином підтримує командну мотивацію у нашому дружному колективі, позаяк лише завдяки спільній злагодженій роботі можна досягти успіху.

Т.В. Волкова майже увесь свій час присвячує улюбленій справі – спілкуванню як з нашими майбутніми абітурієнтами, так і зі здобувачами вищої освіти. Та ні наявні дипломи, ні численні подяки не надають такої наснаги і натхнення, як допомога кожному студенту і кожному абітурієнту, які в умовах воєнного стану потребують її як ніколи.

У цей святковий день зичу усім жінкам ХНАДУ і Тетяні Вікторівні особисто міцного здоров'я, щедрих ужинків на життєвій ниві, всіляких гараздів і здійснення заповітних мрій!

Бажаю, щоб Ви у своїй нелегкій і відповідальній праці завжди знаходили джерело творчого натхнення та життєвого задоволення!

Віктор Нефьодов,
заступник декана ФТС

ЗІ СВЯТОМ ВЕСНИ!

ВСЕ ВСТИГАТИ СКЛАДНО, АЛЕ МОЖЛИВО

З нагоди Міжнародного жіночого дня маю чудову нагоду подякувати за бездоганну працю завідувачці лабораторії кафедри екології С.О. Коверсун.

Народилася Світлана 31 травня 1981 р. у селі Вовна Шосткинського району на Сумщині в сім'ї вчителя з математики – завуча школи Олександра Андрійовича та завідувачки продовольчим магазином Любові Василівни.

Закінчила Вовнянську загальноосвітню школу I – III ступенів із золотою медаллю, брала участь у районних та обласних олімпіадах з української мови і літератури, здобуваючи призові місця, в художній самодіяльності, була старостою класу і капітаном волейбольної команди старшокласників своєї школи.

З 15 років Світлана грає на гітарі – це від тата, і гарно співає – передалося від бабусі та мами.

У 1999 р. вступила до ХНАДУ на спеціальність «Екологія та охорона навколишнього середовища». Студентські роки були найкращі часи у її житті. У 2004 р. під керівництвом проф. В.В. Соловея вона захистила диплом, отримавши кваліфікацію «інженер-еколог».

Після закінчення навчання працювала спочатку старшим лаборантом на кафедрі автоматизованих і комп'ютерних технологій, а невдовзі була переведена на посаду завідувачки лабораторії кафедри екології, де усі ці роки відповідає ще й за кафедральні матеріальні цінності.

З 2007 р. обіймає громадську посаду профорга кафедри.

Принагідно зазначу, що Світлана Олександрівна постійно підвищує кваліфікацію на відповідність займаній посаді.

Серед пройденого нею у цій царині:

– підвищення кваліфікації за програмою «Основи педагогіки та психології вищої школи» за темою: «Мотивація навчання-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисциплін за відповідним фахом (напрямом) підготовки» (ХНАДУ, 19.11.2018 – 27.05.2019);

– міжнародне підвищення кваліфікації за темою: «Використання можливостей хмарних сервісів в онлайн-навчанні гуманітарних спеціальностей за допомогою платформ Zoom та MOODLE» (Інститут Науково-дослідний Люблінського науково-технологічного парку та IESF Міжнародна фундація науковців та освітян (Польща), 16.05.2022 – 23.05.2022, сертифікат ESN № 96135/2022);

– міжнародне підвищення кваліфікації за темою: «Академічна доброчесність у підготовці бакалаврів у країнах Європейського Союзу та Україні» (Інститут Науково-дослідний Люблінського науково-технологічного парку та IESF Міжнародна фундація науковців та освітян (Польща), 20.06.2022 – 27.06.2022, сертифікат ESN № 96355/2022).

Із 2006 р. Світлана Коверсун працювала за сумісництвом асистентом, з 2010 р. також за сумісництвом старшим викладачем нашої кафедри.

Упродовж 2016 – 2020 рр. навчалася в аспірантурі за спеціальністю 101 «Екологія».

У 2011 – 2012 н.р. вперше стала куратором групи.

Загальний стаж науково-педагогічної роботи С.О. Коверсун складає 18 років.

Наразі вона – член вченої ради дорожньо-будівельного факультету, а також громадської організації «Міжнародна фундація науковців та освітян».

За вагомі досягнення у професійній діяльності, наполегливу й сумлінну працю Світлана Олександрівна нагороджена грамотою Служби автомобільних доріг у Харківській області з нагоди професійного свята Дня автомобіліста і дорожника; грамотами ХНАДУ: з нагоди 85-річчя та 90-річчя заснування нашого університету, а також до міжнародного жіночого дня. А ще вона – найкращий викладач року очима студентів.

Пані Світлана бере активну участь у таких заходах, як: «Ніч науки», «День відкритих дверей», флешмобах, а також була учасницею пісенного конкурсу «Дві зірки».

На моє особисте прохання як куратора групи екологів, в якій навчалася С.О. Коверсун, надати інформацію про себе, наша завідувачка лабораторії назвала файл так: «Те, що я найбільше не люблю писати про себе...».

І в цьому вся Світлана. Ми познайомилися з нею у вересні 1999 р. Я зайшла в групу, що мала стати моєю на п'ять наступних років. За партою сиділи вчорашні школярі, хлопці та дівчата з різних міст і селищ нашої великої країни. Світлана сиділа за партою (не попереду і не в останніх рядах) – красива дівчина з яскравою копицею кучерявого волосся. «З характером» – чомусь спало на думку. Так і вийшло. Якщо прогулювати пару – разом, але й відповідати теж усім разом, всією групою. В ділових буднях п'ять років пролетіли швидко й непомітно. Світлана навчалася дуже добре, якщо її цікавило якесь питання, вчила його в повному обсязі і блискуче відповідала на іспиті. Вона завжди весела й добра, справжня душа компанії в університеті та за його межами. Багато років поспіль брала участь в університетській самодіяльності, виступаючи на концертах, присвячених різним святковим датам. Велику відповідальність зі студентської лави вона перенесла на таке ж ставлення до роботи. Навчальні аудиторії, обладнання і методичне наповнення занять – це те невелике коло справ, які Світлана Олександрівна виконує дотепер дуже старанно. Нині, як ніколи, актуальним є її сумлінне ставлення до службових обов'язків. На особливу увагу заслуговує її робота як куратора групи. До здобувачів, вчорашніх школярів, вона ставиться як до своїх дітей. І посварить, там де треба, але й захищати їх буде, незважаючи на їх, часом, не найкращі витівки. Завдяки Світлані Олександрівні багато хто отримав бажаний диплом, не залишивши достроково навчання в університеті.

Колектив кафедри екології висловлює свою подяку Світлані Олександрівні за чесність, порядність, професіоналізм у роботі та сміливість, яку вона виявляє щодня, перебуваючи на передовій збереження університетської матеріальної бази.

Наталія Внукова,
зав. каф. екології,
проф.

❍ *ЗІ СВЯТОМ ВЕСНИ!*

ВИДАТНА НАУКОВИЦЯ

Незважаючи на важкі часи, які сьогодні переживає Україна, нам є чим і ким пишатися, особливо напередодні Міжнародного жіночого дня, адже зараз у науковій царині в Україні працюють майже вдвічі більше жінок, ніж у середньому в світі (46%).

Наша держава займає 12 місце у рейтингу (серед 41 країни світу) за кількістю жінок-учених. Ми дійсно гордимося тим, що наші співвітчизниці зараз успішно працюють у різних галузях економіки країни, у т.ч. й у науці. Так, найбільше наших науковиць працюють у галузі суспільних наук – 65,8%, медичних – 65,2%, гуманітарних – 60,3%, у технічних науках – 34,1% та інших.

Серед науковиць сучасності чільне місце посідає і докторка технічних наук, професорка, завідувачка кафедри будівельних і дорожніх машин ім. А.М. Холодова нашого університету Наталія Миколаївна Фідровська.

У 1974 р. вона закінчила Криворізький гірничорудний інститут, отримавши кваліфікацію інженера-механіка. Після закінчення інституту працювала інженером-конструктором у Роменському СКБ поліграфічних машин. Із 1978 р. працювала інженером НДС кафедри металознавства Українського заочного політехнічного інституту. У 1981 р. вступила до аспірантури за спеціальністю 05.05.05 «Підйомно-транспортні машини». Її науковим керівником був видатний вчений, заслужений діяч науки і техніки України, д-р техн. наук, проф. Б.С. Ковальський.

Після закінчення аспірантури в 1984 р. працювала молодшим науковим співробітником в науково-дослідному центрі на кафедрі технології машинобудування під керівництвом проф. І.Ф. Малицького і продовжувала роботу над дисертацією на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.05.05 «Підйомно-транспортні машини», яку захистила у 1987 р.

Після захисту дисертації була переведена на посаду асистента кафедри прикладної механіки. З 1994 р. Н.М. Фідровська працювала доцентом кафедри підйомно-транспортних машин і прикладної механіки, у 1995 р. отримала атестат доцента і почала працювати над докторською дисертацією.

За ініціативи Н.М. Фідровської на кафедрі промислового і автомобільного транспорту Української інженерно-педагогічної академії, яку вона очолювала, було відкрито спеціальності «Професійна освіта. Промисловий транспорт» та «Професійна освіта. Автомобільний і міський транспорт», що згодом були об'єднані в одну спеціальність «Професійна освіта. Транспорт».

У 2005 р. Н.М. Фідровська була обрана членом-кореспондентом Підйомно-транспортної Академії наук України.

За її безпосередньої участі на кафедрі з 2007 р. розпочато випуск збірника наукових праць «Машинобудування», через два роки він отримав статус фахового, де Н.М. Фідровська була головним редактором.

У 2007 р. на кафедрі промислового транспорту було поновлено роботу спеціалізованої вченої ради К 64.108.02 зі спеціальності 05.05.05 «Підйомно-транспортні машини» за головування проф. А.П. Нестерова, ученим секретарем котрої була Н.М. Фідровська, яка одночасно почала працювати з аспірантами і готувати нову плеяду українських вчених для підйомно-транспортних наук.

У 2012 р. Н.М. Фідровська захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук за спеціальністю 05.05.05 «Підйомно-транспортні машини».

У 2013 р. – очолила спеціалізовану вчену раду К 64.108.02, а через рік отримала вчене звання професора кафедри металоріжучого обладнання і транспортних систем Української інженерно-педагогічної академії.

Із 2018 р. Наталія Миколаївна працює на кафедрі будівельних і дорожніх машин ім. А.М. Холодова механічного факультету ХНАДУ.

Упродовж 2019 – 2021 рр. на кафедрі БДМ працювала спеціалізована вчена рада К 64.050.03 із спеціальності 05.05.05 «Підйомно-транспортні машини», яку вона очолила. У січні 2022 р. Н.М. Фідровську призначено завідувачкою кафедри будівельних і дорожніх машин. У грудні 2022 р. в нашому університеті була відкрита спеціалізована вчена рада Д 64.059.05 із захисту кандидатів і докторів наук зі спеціальностей 05.05.05 «Підйомно-транспортні машини», 05.05.04 «Машини для земляних, дорожніх і лісотехнічних робіт» і 05.05.03 «Двигуни та енергетичні установки».

Наталія Миколаївна – авторка чотирьох монографій, 14 навчальних посібників, 140 наукових статей (у т.ч. три – у SCOPUS) і п'яти патентів. Загалом вона автор понад 280 наукових і навчально-методичних праць.

Понад 35 років свого життя вона присвятила науково-педагогічній діяльності.

Н.М. Фідровська активно продовжує підготовку наукових кадрів. За її керівництва шість аспірантів наразі уже захистили дисертації та отримали звання кандидатів технічних наук, ще три аспіранти та один докторант готуються до захисту.

Наша науковиця не зупиняється на досягнутому, активно досліджуючи питання міцності, стійкості та довговічності підйомно-транспортних машин, а саме – канатні барабани, канати ходового колеса, металоконструкції кранів та елеватори. У колі її інтересів контактна задача і забезпечення контактної міцності деталей машин.

Шановна Наталіє Миколаївно!

Від щирого серця вітаю Вас зі святом весни!

Бажаю Вам міцного здоров'я, щастя та оптимізму!

Нехай кожен день приносить Вам лише радість!

Олександр Єфименко,
декан МФ

ЗІ СВЯТОМ ВЕСНИ!

БЕРЕГИНЯ КАФЕДРИ АВТОМОБІЛІВ

Олена Михайлівна Конєва розпочала свій трудовий шлях у нашому тоді ще Харківському автомобільно-дорожньому інституті в далекому 1974 році. Завжди і всюди своїм гідним навчанням і сумлінною працею вона викликала повагу і пошану співробітників кафедри та університету в цілому.

Навчалась і працювала Олена Михайлівна одночасно. Сучасна молодь не має можливості навчатися на вечірньому факультеті, а тоді, на початку 70-х, у ХАДІ був вечірній факультет, де студенти здобували освіту, поєднуючи навчання з роботою, свідомо обираючи майбутню спеціальність.

Трудова біографія О.М. Конєвої почалася на кафедрі автомобілів під керівництвом Андрія Борисовича Гредескула, ім'я якого зараз носить кафедра. Роки навчання і роботи були дуже важливими для Олени Михайлівни, адже саме тоді й відбулося становлення яскравої особистості молодого фахівця. У ті роки, коли вона отримала фах інженера, молодих фахівців – випускників ХАДІ її рівня та спеціальності, потребувала не лише Україна, але й країни колишнього СНД. Але Олена Михайлівна не зрадила ні своїй alma mater, ні рідній кафедрі автомобілів, з якою пов'язала усе своє майбутнє життя.

Минали роки і Олена Михайлівна стала не лише невід'ємною частиною кафедри, але й справжньою її берегинею. Бездоганно виконуючи свої професійні обов'язки інженера першої категорії, вона допомагала тим, хто цього потребував. Важко згадати хоча б один випадок з життя кафедри, де б не доклала свої умілі руки та гаряче серце Олена Михайлівна. Вона завжди поруч з кафедралами, завжди в центрі уваги, поспішаючи робити добро. Упродовж багатьох років поспіль Олена Михайлівна є профоргом кафедри, виконуючи це громадське навантаження дуже добре, за що усі наші співробітники їй дуже вдячні.

Також упродовж багатьох років Олена Михайлівна брала участь у роботі приймальної комісії. Її старанна та якісна праця у цій надважливій царині діяльності ХНАДУ заслуговує окремих слів подяки. Надійна – так характеризують її очільники приймальної комісії. Професіонал, завжди все пояснить і допоможе – так кажуть про нашу О.М. Конєву співробітники приймальної комісії.

Олена Михайлівна заснувала сімейну династію в ХНАДУ. Слідом за нею наш університет закінчили два її сини – Денис та Антон, а зараз навчається й онука Віталіна. Маємо надію, що сімейна династія Конєвих буде продовжуватися, адже університет потребує таких здібних і талановитих фахівців.

У своєму насиченому й напруженому робочому графіку Олена Михайлівна завжди знаходить час для занять спортом і улюбленим хобі. У нашому ЗВО дотепер пам'ятають члена збірної команди університету серед викладачів і співробітників з волейболу – активну й азартну Олену Конєву. Вона дуже добре зарекомендувала себе як гравець команди, неодноразово беручи активну участь у Спартакіаді «Здоров'я», що проходила серед команд ЗВО Харкова.

Та найулюбленішим її захопленням по життю є квіти. Без них вона просто не уявляє свого життя. Затишок, який зробила Олена Михайлівна у приміщеннях і аудиторіях нашої кафедри за допомогою кімнатних рослин, не тільки вражає, але й допомагає і заспокоює, дає можливість налаштуватися на позитив. А ще вона дуже вміло перетворила свою дачу на справжній квітучий сад. Тим, кому пощастило бачити фото квітів, які вирощує Олена Михайлівна, просто в захваті. Це ніби справжнісінький куточок раю на землі, де з ранньої весни і до пізньої осені буйним цвітом радують душу й серце різні квіти. Звичайні й екзотичні, маленькі й великі, вони кожною своєю квіточкою дарують оточуючим іскорку щастя за турботу і любов до них Олени Михайлівни. Цю неймовірну любов до прекрасного вона передає усім, хто поруч з нею – рідним і друзям, колегам і студентам.

Напередодні Міжнародного жіночого дня зичу усім жінкам ХНАДУ міцного здоров'я, святкового настрою й позитиву. А нашій Олені Михайлівні бажаю ще багато-багато років поспіль продовжувати бути берегинею кафедри автомобілів ім. А.Б. Гредескула.

Валерій Клименко,
зав. каф. автомобілів,
проф.

❍ *СВЯТКОВІ РОЗДУМИ*

БЕРЕГИНІ СЬОГОДЕННЯ

Писати про жінку завжди складно… Складно через те, що маєш сумнів, а чи можна взагалі збагнути жінку в її всевимірності та й чим власне вимірюється жінка – красою, добротою й щирістю, чи може пристрастю?

Жінкою охоплюється все – від найменших дрібниць до найтонших нюансів.

Писати про жінку завжди цікаво… Це як пізнання непізнаного і подорож у невідоме, подолання нездоланного і пошук неіснуючого…

Цікаво міркувати про жінку в її різнобічності, розуміючи при цьому, що всі міркування не більше ніж припущення. Адже як осмислити нашим розумом надприродну силу материнської любові, котра тримає синівську долю в таких міцних обіймах, що, здається, через них немає доторку ніякому злу і кривді?

А жінка-кохана?! Це взагалі таїна за сімома замками – в її любові і пристрасті, гніві й радості, жертовності й вимогливості, категоричності і лояльності – і все це наче вперше, на найвищому ступені почуттів!

Жінка! Від її любові й нелюбові залежить дуже багато.

– Усі протилежності сходяться в серці жінки, – сказав свого часу геніальний Вольтер. Це дійсно так, але завжди й у різні часи жінки несли в собі світло ніжності, чистоти й цнотливості – кращі жіночі якості для всіх часів і народів.

Яка ж дивна доля жінки в історії людства?!

Її то підіймали до небес, називаючи Мадонною чи Прекрасною Дамою, то принижували й ображали.

Українській жінці пощастило більше, їй ніколи не треба було доводити своєї рівності з чоловіками, адже вона завжди могла постояти за себе й свою гідність. Рівноправність чоловіка і жінки – це частина суто українського менталітету.

З далекої епохи матріархату жінка є берегинею домашнього вогнища, адже ще в дохристиянські часи люди вірили, що є сили, які охороняють родинне вогнище, від яких залежить спокій і добробут в оселі.

Найшанованішою берегинею родинного вогнища у наших далеких предків була богиня Берегиня. Яке поетичне й вишукане ймення. Та, яка береже оселю, оберігає від невірного кроку, від напасті й лиха.

Берегиня, яка ніколи не вимагає від нас ніяких жертв, а сама задля нас жертвує всім – навіть життям! Ім'я цій богині – Мати.

У всіх народів пошана до матері була таким же священним почуттям, як і любов до Вітчизни. Мати дає нам життя, а без Вітчизни ми – сироти. І перед обома у нас один спільний обов'язок – любити, шанувати й берегти.

Мати і дитя – найпрекрасніший образ із людської скарбниці. Народні легенди й балади розповідають про матір, яка не задумуючись віддає своє життя за щастя дитини.

З прадавніх часів у всіх народів існував культ Матері. Особливим епітетом оповитий цей культ у християнстві.

Образ Божої Матері ніби увібрав в себе всі радощі й трагедії, всі втіхи і болі материнства, став прикладом материнської вірності і самозреченості, тієї сили духу, яку у важку годину може явити лише материнське серце. І водночас став покровом материнства і дитинства, символом надії на добро і щастя.

Ніжне й лагідне ставлення до матері знайшло відображення у численних звертаннях до неї: мама, матінка, матуся, неня, ненька, мамуся…

І скільки б тобі не було років – п'ять чи п'ятдесят, тобі завжди потрібна мати, її ласка і ніжний погляд. Чим більша твоя любов до матері, тим світліше і лагідніше її життя. Не забуваймо про це ніколи.

Говорячи про сьогодення, принагідно зауважу, що нині жінка претендує – і небезпідставно – на роль значно активнішу, ніж її попередниці. Сучасні жінки доводять, що їм цілком під силу займатися будь-яким видом бізнесової, економічної, державної та законотворчої діяльності. Проте, як і раніше, нині на долю жінки випадає значно більше перевантажень, ніж на долю чоловіка. Мабуть, саме тому природа створила жінку значно витривалішою. Жінка терпляче зносить і емоційні перевантаження, і фізичні. Лікарі доводять, що навіть біль жінка і чоловік витримують і відчувають по-різному. Цим зумовлено, що і генетичний код жінки довший, хоч серед чоловіків також чимало довгожителів. А от щодо ролі жінки в суспільстві, то вона сама вибирає між сім'єю і кар'єрою. І, мабуть, має на це всі підстави.

Жінка-вчитель і жінка-лікар, жінка-інженер і жінка-вчений – зараз цим нікого не здивуєш. А українські жінки-політики довели всьому світові свою спроможність і в цій нелегкій справі.

З початком повномасштабного вторгнення рф в Україну до цього переліку гідно долучилися жінки-воїни і жінки-волонтерки, жінки-парамедикині і жінки-військовослужбовиці, жінки-добровольці і жінки-офіцери.

Жінки сучасної України – це не лише Берегині сьогодення, але й мужні захисниці суверенітету і територіальної цілісності України.

Шановні наші сучасниці!

Низький уклін Вам за Вашу мужність і відданість справі, доброту і людяність, щирість і ніжність!

Нехай лагідне сонце і легкий вітер весняного пробудження природи принесуть у Ваші серця радість і спокій, безмежну віру в Перемогу і мир для України, сімейне щастя, затишок і добробут у Ваші оселі!

Зі святом весни Вас!

Орест Василенко

❍ СПОРТ

БОРОТЬБА

Наприкінці січня в Ужгороді відбувся чемпіонат України з греко-римської, вільної та жіночої боротьби, де понад 300 найкращих спортсменів до 23 років із різних куточків нашої держави змагалися за звання чемпіона України, виборюючи медалі найвищого гатунку.

На цих змаганнях вихованці старшого викладача кафедри фізичного виховання та спорту Р.А. Алієва, майстри спорту України – студентка ФТС Дар'я Медвецька і магістр ФТС Олександр Євсєєнко вибороли бронзові нагороди з вільної боротьби у відповідних вагових категоріях.

Вітаємо наших спортсменів та їхнього тренера з перемогою і бажаємо їм таких же вдалих виступів і перемог на різних спортивних аренах!

СК «Автодорожник»

ТХЕКВОНДО

У Хмельницькому відбулася XVIII літня Універсіада України, що стартувала змаганнями з тхеквондо ВТФ, де за перемогу боролися ЗВО з 11 регіонів України, у т.ч. і 13 спортсменів із 5 вишів Харківщини.

За підсумками змагань перше місце виборола команда Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка; друге – Харківського національного автомобільно-дорожнього університету і третє місце – Хмельницького національного університету.

Переможцями та призерами цьогорічної Універсіади стали студенти механічного факультету Владислав Функендорф і Ярослав Чорний, які вибороли перше і друге місця відповідно, а також студентка автомобільного факультету Катерина Циганкова, яка посіла третє місце.

Вітаємо наших тхеквондистів, а також старшого викладача кафедри фізичного виховання і спорту, заслуженого тренера України В.І. Шевченка з вдалим виступом на цих змаганнях!

СК «Автодорожник»

❍ ГОРДІСТЬ НАЦІЇ

ЖІНКИ-СПОРТСМЕНКИ СВІТОВОГО РІВНЯ

Хокей, регбі, пауерліфтинг, змішані бойові мистецтва (ММА) – це ті види спорту, про які ми звикли чути, що у них «виступають лише справжні чоловіки». Проте парадокс у тому, що саме тут українки показують «золоті» результати і вважаються сильнішими у світі.

Наші чемпіонки, як й інші жінки – тендітні і гарні, мудрі і ніжні. І лише на змагальній арені вони стають по-спортивному агресивні та продовжують боротися, перемагаючи біль. Ці дівчата не поступаються чоловікам – ні морально, ні фізично.

Серед них найсильніша жінка планети **Лариса Соловйова**, ім'я якої вже вписане у світову історію пауерліфтингу.

Лариса – перша спортсменка, яка чотири рази поспіль виграла Всесвітні Ігри (проводяться один раз на чотири роки, це Олімпіада для неолімпійських видів спорту).

З 2005 р. вона – найсильніша жінка світу, і на цьому зупинятися не збирається.

Харків'янка **Владислава Скащук**, як головний бомбардир, зіграла важливу роль у складі жіночої збірної України з хокею, забивши чотири шайби суперницям. Наша збірна на початку 2019 р. вперше за 27 років змагалася на світовому рівні й достроково виборола путівку на чемпіонат Світу у Дивізіоні IIB.

Хокеєм Владислава займалася з третього класу і через те, що в Україні на той час дівочий хокей був не надто популярним, вона часто грала проти хлопців.

Каратистка з ураженням слуху з Сєвєродонецька **Карина Янчук** – перша в історії вітчизняного спорту триразова чемпіонка Дефлімпійських ігор, яка на Дефлімпіаді у 2017 р. гучно заявила про себе на весь світ.

Вона з легкістю перемогла попередню чемпіонку світу – турецьку спортсменку з рахунком 5:0 в абсолютній першості, розгромила каратистку з росії в особистих змаганнях і допомогла збірній України перемогти в командному турнірі.

Такий результат до неї не показував жоден спортсмен.

Зірка українського баскетболу **Олександра Радулович** – гравець збірної України, яка має досвід виступів у чемпіонатах Угорщини та Іспанії, а також перша баскетболістка, яка лише за один сезон стала кращою спортсменкою Європи серед юніорів і молоді.

Олександра Радулович успішно грає в українській лізі та тренує нове покоління баскетболісток.

Перша українка, яка здобула «золото» чемпіонату світу зі змішаних єдиноборств, **Дарина Самчик** на світовій першості ММА у ваговій категорії до 52 кг не залишила шансів шведці Ніні Бек, зустрічі з якою завершилася нокаутом у третьому раунді.

Дарина стала першою представницею «синьо-жовтих», хто зміг піднятися на вищу сходинку п'єдесталу пошани на чемпіонаті Світу зі змішаних єдиноборств.

Лідія Гунько – перша представниця України олімпійського монобоба, що є різновидом бобслею, у якому швидкісний спуск по льодовому треку виконує лише одна людина.

Зараз Лідія успішно підкорює монобоб, хоч раніше вона займалася веслувальним спортом, ставши бронзовою призеркою на чемпіонаті Європи серед юніорів, а також тривалий час виступала на турнірах серед стронгвумен, посівши призові місця.

Регбістка **Наталія Мазур** у дитинстві займалася бальними танцями, згодом понад 10 років присвятила легкій атлетиці (біг на 100 метрів), та коли вирішила перейти у жіноче регбі – це був шок і для її батьків, і для її друзів. Та й сама Наталія до першого тренування навіть не уявляла, що це за вид спорту. Але вона завжди цікавилася іграми з м'ячем.

І коли зараз чує від знайомих, що регбі – це нежіночий вид спорту, вона говорить, що насправді у змаганнях серед чоловіків більше силової боротьби, але й жінки не нехтують такими прийомами.

Сьогодні чемпіонство Україні приносять дуже багато жінок. Завдяки наполегливій праці над розвитком своїх талантів вони досягають значних спортивних успіхів і гідно прославляють нашу країну на світовій арені.

Наш спорткор

Газета «Автодорожник» видається з 1931 року. Засновник – колектив Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти.

Газета зареєстрована у Державному комітеті України у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження 1 грудня 1993 року.

Свідоцтво про реєстрацію: серія ХК №80.

Адреса редакції: 61002, м. Харків-МСП, вул. Ярослава Мудрого, 25, кім. 204.

Тел. 707-36-74.

E-mail: gazeta@khadi.kharkov.ua

Газета віддрукована у видавництві ХНАДУ.

Тираж - Сайт

Зам. № 2/23-В від 20.02.23 р.

Головний редактор **О.Д. Васильківська**

Коректура **Л.А. Пустовойтової**

Комп'ютерна верстка **О.Г. Безродного**

Фото **О.М. Лісконог**

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори публікацій. Думки авторів публікацій у нашому виданні не завжди збігаються з точкою зору редакції. Матеріали і фотознімки, передані до редакції, не рецензуються і не повертаються. Редакція не має змоги листуватися з кореспондентами.